

Algemeen

De Wetterhoun is een Nederlands ras uit het gebied van de Friese meren. Waarschijnlijk bestonden deze honden al in de 17e eeuw. Het is niet duidelijk uit wat voor honden het ras ontstaan is. Het heeft de krullerige vacht gemeen met andere waterhonden maar ook dogachtige kenmerken. Vanaf ongeveer 1940 begon men deze honden als ras te fokken en in 1942 werd het ras in Nederland erkend. Tot 1971 werden nog honden van buiten het stamboek ingekruist, daarna is het stamboek gesloten.

De Wetterhoun werd vroeger gebruikt bij de jacht op ongedierte en klein wild, zoals otters en bunzings en later ook muskusratten. Waarschijnlijk komt daar de naam vandaan, wetter is Fries voor 'water', hoewel er ook een theorie is dat het komt van het Duitse 'wittern', 'ergens lucht van krijgen'. Zijn stugge, vettige vacht beschermt hem goed tegen het koude water en tegen ruwe begroeiing. Ook bewaakte de Wetterhoun het erf en werd hij als trekhond gebruikt.

Tegenwoordig is hij vooral gezelschapshond, die echter veel behoefte heeft aan buitenshuis zijn, graag over het erf scharrelt en dit ook zal bewaken. Hij wordt ook voor de jacht op klein wild gebruikt, zowel om wild op te sporen als om het te apporteren na het schot en om aangeschoten wild te zoeken. Ook wordt hij ingezet bij bestrijding van muskusratten.

De Wetterhoun hoort tot rasgroep 8, 'Retrievers, Spaniels en Waterhonden'.

Deze honden worden gemiddeld zo'n tien tot elf jaar oud.

Uiterlijk

De Wetterhoun is een stevige, vierkant gebouwde maar niet logge hond. Hij heeft een brede borst en sterke, rechte voorpoten die vrij ver uit elkaar staan. De staart is lang en wordt in een spiraalvormige krul over of naast de rug gedragen. De kop is fors en krachtig met een matige stop. De voorsnuit is even lang als de brede schedel en heeft een rechte, brede neusrug. De oren zijn vrij laag aangezet, troffelvormig en worden hangend langs het hoofd gedragen. De ogen zijn ovaal en staan iets schuin, waardoor de hond wat grimmig lijkt te kijken.

De vacht heeft dichte, stevige krullen van bundels haar (astrakan krul genoemd) en mag niet wollig zijn. De haren zijn grof en wat vettig. Alleen het hoofd en de benen hebben geen krulvacht maar zijn kort behaard. Het haar op de oren is bovenaan gekruld en onderaan kort. Er zijn vier kleuren toegestaan: zwart, bruin en zwart of bruin met witte aftekening, eventueel met schimmel- of spikkeltekening in het wit. Honden met een zwarte basiskleur hebben een zwarte neus en donkerbruine ogen, bij honden met een bruine basiskleur zijn neus en ogen bruin.

De ideale schouderhoogte van de reu is 59 centimeter, van de teef 55 centimeter. De reu weegt rond 38 kilo, de teef rond 32 kilo.

De volledige rasstandaard van de Wetterhoun kunt u vinden bij de rasverenigingen. Op de website van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland staan alle bij hen aangesloten rasverenigingen genoemd.

Karakter

De Wetterhoun is een stabiele, aanhankelijke en toch zelfstandige hond. Hij is graag buiten en kan zich daar prima zelf vermaken, maar heeft ook veel behoefte aan contact met zijn eigenaar en hecht zich sterk aan zijn gezin. Voor zijn eigen mensen is de Wetterhoun trouw en vriendelijk.

Wetterhounen zijn gevoelig en intelligent. Ze zijn volhardend in wat ze doen, wat maakt dat ze uw verzoeken niet altijd direct opvolgen maar soms pas als ze klaar zijn met hun bezigheden. Toch doen ze hun eigenaar graag een plezier, zijn ze gevoelig voor zijn stemming en snel onder de indruk van boze woorden. Ze hebben een consequente maar zachte, geduldige aanpak nodig. Wetterhounen zijn prima trainbaar als ze een goede band hebben met hun eigenaar.

Naar onbekenden is de Wetterhoun afstandelijk en terughoudend. Met andere honden kan hij meestal goed omgaan. Ook met andere diersoorten kan hij opschieten als hij er goed mee gesocialiseerd is.

Met kinderen is de Wetterhoun in het algemeen heel vriendelijk en tolerant. Hoewel Wetterhounen lomp kunnen zijn, zijn ze met kleine kinderen vaak voorzichtig. Let op dat kinderen de hond met respect behandelen en laat hond en kind niet alleen.

Wetterhounen zijn graag bij hun gezin. Lang alleen thuis blijven vinden ze daarom minder prettig, maar enkele uren is hen prima aan te leren. De Wetterhoun is graag buiten en is geschikt als erfhond, maar ook dan is het belangrijk dat hij voldoende contact heeft met zijn eigenaar en deel blijft uitmaken van het gezin. Daarnaast heeft hij ook wandelingen nodig om zijn energie kwijt te kunnen.

De Wetterhoun is waaks, hij zal het erf beschermen en bezoek aankondigen, maar hij is geen blaffer.

De Wetterhoun heeft jachtinstinct, maar is geen hond die er in zijn eentje vandoor gaat als hij iets ruikt. Hij is een volhouder, is hard voor zichzelf en schrikt niet terug voor stugge begroeiing zoals riet of struiken.

Verzorging

De vacht van de Wetterhoun heeft weinig verzorging nodig. Kammen is alleen in de ruiperiode nodig. Kam de vacht dan met een grove kam zorgvuldig door om alle losse onderwol te verwijderen of laat de hond trimmen. Kam en borstel daarbuiten zo min mogelijk zodat de ruiperiode tot tweemaal per jaar beperkt blijft. Controleer wel regelmatig even of er geen klitvorming ontstaat achter de oren en aan de achterkant van de achterpoten. Wassen is meestal niet nodig en ook af te raden, want daardoor verliest de vacht zijn waterafstotende werking en dan duurt het na het zwemmen lang voordat de hond weer droog is. Doe dat dus alleen als de hond bijvoorbeeld in iets vies heeft liggen rollen. Gebruikt u dan shampoo, kies dan speciale hondenshampoo want shampoo voor menselijk gebruik is vaak ongeschikt.

Veel binnen zijn, zeker als de centrale verwarming aanstaat en de lucht droog wordt, lijkt nadelig te zijn voor de vachtkwaliteit en mede een oorzaak te zijn van huidproblemen.

Kijk de oren van de Wetterhoun regelmatig na, maak eventueel de oorschelp schoon met een wattenschijfje (bij voorkeur geen watje i.v.m. losse pluisjes) als dat nodig is maar ga niet met watjes of wattenstaafjes in het oor zelf en gebruik geen cleaner zonder te overleggen met uw dierenarts. Overtollig haar vóór de ingang van de gehoorgang kan eventueel kortgeknipt worden zodat er voldoende lucht bij het oor kan. Trek geen haren uit de gehoorgang want dat kan beschadiging en ontstekingen geven, zeker bij honden die al een keer een oorontsteking hebben doorgemaakt. Groeit er erg veel haar in het oor, vraag dan uw dierenarts om advies. Stinkende oren of veel schudden en krabben kunnen wijzen op een oorontsteking, ga dan naar de dierenarts.

Houd de nagels kort en controleer het gebit regelmatig.

Beweging en activiteiten

De Wetterhoun heeft redelijk veel beweging nodig. Hij wil graag naar buiten en zijn vacht beschermt hem tegen koude en natte weersomstandigheden. Eerder heeft hij last van de warmte. Hij heeft flinke wandelingen nodig waarbij hij ook los van de lijn kan rennen en snuffelen. Weglopen zullen Wetterhounen niet snel doen, ze blijven doorgaans in de buurt van hun eigenaar en houden hem in de gaten. Veel Wetterhounen houden erg van zwemmen. Balspelletjes vinden ze meestal niet interessant.

Als activiteit kunt u denken aan jachtraining, hoewel u soms wat geduld moet hebben bij de training en gevoel voor zijn zelfstandige karakter. Eenmaal goed getraind is het een allround jachthond met veel doorzettingsvermogen. Ook speurtraining en bijvoorbeeld breiten-sport zijn mogelijk.

Socialisatie en opvoeding

Een goede socialisatie is erg belangrijk voor een goede ontwikkeling van elke pup. Vanwege de terughoudendheid naar onbekenden is het voor de Wetterhoun pup extra belangrijk dat hij al vroeg leert omgaan met allerlei mensen, en natuurlijk ook met andere nieuwe zaken zoals honden, andere dieren en geluiden. Dit moet al bij de fokker beginnen, dus let op dat uw fokker daar voldoende aandacht aan besteedt. Eenmaal thuis moet u de socialisatie nog geruime tijd voortzetten. Pak het wel rustig aan en doe niet te veel achter elkaar. Geef uw pup daarnaast voldoende rust. Ga minstens het eerste levensjaar door met het opzoeken van nieuwe situaties.

Bij het opvoeden van de Wetterhoun is het belangrijk een goede band met de hond op te bouwen. Blijf zeer consequent maar zacht. Wetterhounen kunnen volhardend zijn in bezigheden die ze als hun taak zien. Ze willen dan best gehoorzamen, maar maken eerst af wat ze aan het doen waren. Dit zit in de aard van de hond en u heeft dus soms wat geduld nodig en respect voor zijn zelfstandige karakter. Bij het trainen moet u zorgen voor voldoende afwisseling, want van het eindeloos herhalen van oefeningen ziet de Wetterhoun het nut niet in. Gebruik uw stem, want daar is de hond gevoelig voor. Hij werkt graag samen als team en is goed te trainen. Beloon goed gedrag zodat het de hond iets oplevert en probeer ongewenst gedrag te voorkomen of negeren. Straffen of een harde aanpak werkt averechts, de hond raakt dan van slag, trekt zich terug en zal al gauw geen respect meer voor u hebben.

De Wetterhoun is intelligent en kan snel leren als het voor hem maar interessant genoeg is.

Leer de Wetterhoun als pup om netjes aan de lijn te lopen zonder te trekken want eenmaal volwassen zijn het sterke honden, zeker de reuen.

Ga met uw pup naar een puppycursus. Daar leert hij om uw aanwijzingen te volgen, terwijl u leert hoe u de hond iets bij kunt brengen. Bedenk ook daar dat u consequent moet zijn en afwisseling moet bieden. Ook een vervolgcursus kan zinvol zijn om de puberteit van uw hond in goede banen te leiden.

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Bij elk ras kunnen erfelijke aandoeningen voorkomen. Volgens onderzoek van Universiteit Utrecht is voor de Nederlandse populatie van de Wetterhoun de belangrijkste erfelijke aandoening:

- Severe Combined Immunodeficiency (SCID)

SCID is een erfelijke afwijking waardoor het afweersysteem niet goed ontwikkelt. Dit leidt tot allerlei infecties waardoor de dieren op jonge leeftijd overlijden. Er is sinds 2009 een DNA-test

beschikbaar zodat kan worden voorkomen dat er pups geboren worden die aan deze aandoening lijden. Draggers, die een gezond gen en een afwijkend gen hebben, hebben geen klachten. Pas als zij met elkaar gekruist worden kunnen lijders ontstaan met twee afwijkende genen, die vroegtijdig overlijden.

Behalve deze aandoening melden de rasverenigingen nog een aantal aandoeningen die soms voorkomen bij dit ras, namelijk:

- Heupdysplasie
- Elleboogdysplasie
- Hartafwijkingen
- Entropion
- Cryptorchidie
- Symmetrische kaalheid (regelmatig veroorzaakt door hypothyreoidie).

Hoewel ze niet veel voorkomen, is het belangrijk om er alert op te zijn zodat een eventuele aandoening zich niet gaat verspreiden binnen de vrij kleine populatie van de Wetterhoun.

Heupdysplasie is een afwijkende ontwikkeling van het heupgewricht waardoor de heupkop niet goed in de heupkom past. Dit veroorzaakt schade in het gewricht. De aandoening heeft een erfelijke basis en wordt beïnvloed door omgevingsfactoren, zoals een hoge groeisnelheid en overbelasting door verkeerd of te veel bewegen of overgewicht. Jonge dieren met heupdysplasie vertonen een afwijkende gang, plotselinge pijnlijkheid in de achterpoten en heup en verminderde activiteit vanwege de pijn. Vaak zijn de achterpoten en heupen minder sterk bespierd. Oudere dieren vertonen verschijnselen die passen bij artrose (gewrichtsslijtage), zoals startkreupelheid, moeilijk opstaan en pijnlijkheid na zware inspanning.

Elleboogdysplasie is een verzamelnaam van (voornamelijk) erfelijke afwijkingen in de ontwikkeling van het ellebooggewricht. Symptomen zijn pijn en kreupelheid aan één of beide voorpoten. Deze treden al op vanaf een leeftijd van rond 6 maanden. Later ontstaat ook artrose (gewrichtsslijtage).

Het is belangrijk om een jonge hond die nog niet uitgegroeid is niet te wild te laten spelen, te veel achter ballen aan te laten rennen of andere belastende activiteiten te laten doen. Geef uw hond een goede kwaliteit voeding zodat botten en spieren goed worden opgebouwd.

Bij entropion krult de ooglidrand in meer of mindere mate naar binnen. Daardoor raken de oogharen het hoornvlies, waardoor het oog geïrriteerd kan raken.

Een aantal hartafwijkingen wordt incidenteel gezien bij de Wetterhoun. Genoemd worden:

- aortastenose: een vernauwing van de aorta die de bloedstroom hindert;
- pulmonalis stenose: een vernauwing bij de longslagaderkleppen;
- tetralogie van Fallot: een combinatie van vier aandoeningen, namelijk een pulmonalis stenose, een ventrikel septum defect (een opening in de wand tussen de hartkamers), een aorta die te veel naar rechts verschoven is en een vergrote rechter hartkamer;
- persistente rechter aortaboog: de rechter aortaboog hoort na de geboorte te verdwijnen. Soms blijft deze bestaan en zit dan de slokdarm in de weg, waardoor het voedsel niet naar de maag komt;
- dilaterende cardiomyopathie: een aandoening waarbij de hartspier steeds zwakker wordt.

Cryptorchidie is een aandoening waarbij één of beide testikels (teelballen) van de reu niet indalen in de balzak. In aanleg liggen de testikels in de buikholte. Vlak voor de geboorte beginnen ze te zakken. Ze verplaatsen zich in ongeveer vier tot acht weken via het lieskanaal naar de balzak. Na hoeveel tijd de testikels helemaal ingedaald zijn, kan per ras verschillen. Het indalen kan ook vertraagd zijn. Bij cryptorchidie daalt één of beide testikels helemaal niet in, ook niet na zo'n zes maanden, maar blijft in de buikholte of in het lieskanaal steken. Men spreekt ook wel van een 'binnenbal'. Is slechts één testikel niet ingedaald dan wordt dit ook wel 'monorchidie' genoemd, hoewel die naam eigenlijk niet klopt.

Testikels die in de buikholte blijven zitten kunnen eerder tumoren ontwikkelen die dan lang onopgemerkt blijven. Dit blijven overigens nog steeds zeldzame tumoren. Ook kunnen ze om hun as draaien waarbij de bloedtoevoer wordt afgesloten, wat voor acute heftige buikpijn zorgt. In de buikholte produceren de testikels minder of geen sperma, maar soms juist meer testosteron (mannelijk geslachtshormoon). Deze aandoening heeft daardoor invloed op de vruchtbaarheid en soms op het gedrag van de hond.

Bij de Wetterhoun wordt soms symmetrische kaalheid gezien. De kale plekken bevinden zich vaak op de flanken, vooral in bruin of zwart haar, boven op de staart, aan de achterkant van de achterpoten, rondom anus en geslachtsdelen, soms achter de oren en bij de hals en nek. Op de kale plekken wordt de huid donkerder en soms dikker. Meestal heeft de hond geen jeuk, maar soms kan er een infectie bijkomen. Het treedt op vanaf de leeftijd van een jaar.

Deze kaalheid kan te wijten zijn aan hypothyreoïdie. Dit is een aandoening waarbij de schildklier te weinig hormonen aanmaakt. Symptomen zijn sloomheid, snel moe zijn, gewichtstoename zonder dat de hond meer gaat eten, huid- en vachtafwijkingen zoals kale plekken en huidschilfers, zwelling van de huid op de kop door vochtophoping, zenuweffecten zoals zwakte, wankel lopen en verlamingsverschijnselen, soms veranderd gedrag zoals agressie, een trage hartslag en oogproblemen zoals ontstekingen. Een te lage productie van schildklierhormonen kan verschillende oorzaken hebben, bij de idiopathische vorm is de oorzaak onbekend.

Er kunnen ook andere oorzaken zijn voor de kaalheid, zoals een verstoring in de geslachtshormonen. De kaalheid kan uitgelokt worden door corticosteroiden (gebruikt in ontstekingsremmende medicijnen zoals prednison).

De rasverenigingen verplichten het testen van ouderdieren op SCID en heupdysplasie en de Friese Hounen Club ook op elleboogdysplasie (bij de NVSW wordt dit laatste aangeraden). Daarnaast mag er niet gefokt worden met honden die lijden aan een aantal andere erfelijke aandoeningen. In de fokreglementen van de rasverenigingen kunt u de precieze fokregels nagaan en zien wanneer ouderdieren worden uitgesloten van de fok om erfelijke aandoeningen te voorkomen.

Meer uitleg over het onderzoek door Universiteit Utrecht naar erfelijke aandoeningen bij rashonden in Nederland vindt u op www.rashondengids.nl.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van een Wetterhoun is het aan te raden eerst ervaring op te doen met het houden van honden. Het gevoelige maar onafhankelijke karakter vraagt geduld en inzicht in hondengedrag om de hond goed op te kunnen voeren. U moet kunnen omgaan met zijn persoonlijkheid. Zorg dat u zich van tevoren goed informeert, bijvoorbeeld via een rasvereniging. Via de website van de rasvereniging NVSW kunt u ook bij eigenaars van een Wetterhoun thuis kennis komen maken met het ras.

Aanschaf en kosten

Lees voor u een hond aanschaft het Praktisch document 'De aanschaf van een hond' op www.licg.nl.

Let goed op als u een Wetterhoun pup wilt aanschaffen. Pups die op de website van één van de rasverenigingen worden gepubliceerd, zijn gefokt volgens het fokreglement van die vereniging. Dit stelt het testen op SCID en HD verplicht en bij de Friese Hounen Club ook het testen op ED. Ook worden welzijnsregels gesteld aan de fokdieren, zoals een minimale en maximale leeftijd waarop de teef gedekt mag worden en een maximaal aantal nesten per reu en per teef. Koopt u elders een pup, dan zult u zelf moeten vragen of er tests zijn gedaan op erfelijke aandoeningen en de uitslagen moeten bekijken. Daarmee maakt u de kans dat u een pup koopt met een erfelijke aandoening zo klein mogelijk. Van ouderdieren met stamboom kunt u de uitslagen van heupdysplasie-onderzoek ook nagaan op de website van de Raad van Beheer.

Van pups met een FCI-stamboom heeft u zekerheid over de afkomst van de pup, want sinds juni 2014 moet voor alle rassen voor het afgeven van stamboompapieren een DNA-test op afkomst worden gedaan. Via de websites van de rasverenigingen kunt u informatie over pups inwinnen.

Koop geen 'goedkope' pups via internet of handelaars die allerlei rassen verkopen of veel nesten tegelijk hebben. Deze zijn vaak niet goed gesocialiseerd, de ouderdieren zijn lang niet altijd getest op erfelijke aandoeningen en u loopt daardoor het risico dat u op termijn alsnog veel geld kwijt bent aan medische kosten of gedragstherapie. Gebruik de puppy-checklist van het LICG om u te helpen beoordelen of bij u een betrouwbaar adres koopt.

Wilt u een volwassen Wetterhoun aanschaffen dan kunt u bij een rasvereniging terecht voor hulp bij het vinden van een herplaatser. U kunt het ook proberen via een asiel maar daar zijn zelden tot nooit Wetterhounen te vinden.

Maak bij de aanschaf van een pup of oudere hond duidelijke afspraken. Het gebruik van een koopcontract is aan te raden.

Het chippen en registreren van honden is verplicht. Pups moeten geregistreerd zijn op naam van de fokker. Honden uit het buitenland moeten geregistreerd zijn op naam van de importeur. Honden die herplaatst worden moeten geregistreerd zijn op naam van de vorige eigenaar. Vraag altijd om een registratiebewijs. Elke hond die na 1 november 2021 geboren of geïmporteerd is of van eigenaar wisselt moet bovendien een EU-dierenpaspoort hebben.

Krijgt u een hond aangeboden die niet gechipt is, niet geregistreerd is op naam van de verkoper of geen EU-dierenpaspoort heeft, dan houdt de verkoper zich niet aan de wet. Koop de hond niet, want dan bent u zelf ook in overtreding! U bent verplicht de registratie binnen twee weken na aanschaf op uw naam te zetten via één van de aangewezen portalen. Houd de registratie steeds up-to-date. Meer informatie vindt u op www.chipjedier.nl. Lees daar ook hoe u de registratie moet regelen als u zelf een pup wilt importeren.

Een Wetterhoun met FCI-stamboom kost bij fokkers van de rasvereniging NVSW maximaal 1200 euro, bij de Friese Hounen Club bepalen de fokkers zelf hun prijs die gemiddeld ook rond 1200 euro ligt. Daarnaast bent u geld kwijt aan benodigdheden zoals een mand, een riem, een etensbak en speeltjes. Kosten voor voeding zijn mede afhankelijk van welk type voer u kiest, maar reken op ruim 40 euro per maand.

De tarieven van de hondenbelasting variëren per gemeente. Denk ook aan de kosten van de puppycursus en vervolgcursussen of hondensport, en eventueel kosten voor het trimmen van de vacht.

Houd rekening met terugkerende dierenartskosten zoals entingen, ontworming en behandeling tegen vlooien. Denk daarnaast aan eventuele castratiekosten. Deze zijn mede afhankelijk van het gewicht van uw hond en zijn voor teven hoger dan voor reuen. Informeer vooraf naar dergelijke kosten bij uw dierenarts. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt. Voor (onverwachte) dierenartskosten kunt u een ziektekostenverzekering afsluiten.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: februari 2024

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl